

- monitorizarea permanentă a site-ului etc.

În vederea exploatării în bune condiții a resurselor în beneficiul utilizatorilor, BM „B.P. Hasdeu” vă propune și vă descrie principiile etice care stau la baza utilizării site-ului:

- accesați site-ul BM: www.hasdeu.md;
- consultați *Catalogul OPAC* (online);
- consultați *Resursele electronice* ale BM (baze de date, publicații electronice, e-bibliografii, buletinul intrărilor noi, liste bibliografice, revista *BiblioPolis*, ziarul *BiblioCity*);
- abonați-vă la revista *BiblioPolis*;
- lecturați blogurile filialelor din rețeaua bibliotecii (37 bloguri);
- accesați informația de pe site în limbile: română, rusă, engleză, franceză;
- utilizați cardul inteligent al bibliotecii;
- familiarizați-vă cu activitățile, evenimentele ce au loc la Biblioteca Centrală și la filialele din rețea.

Pentru a veni în întâmpinarea utilizatorului, pentru a oferi informație veridică și pentru a satisface necesitățile informaționale ale acestora, bibliotecarul are de respectat anumite principii și condiții:

- 1) să mențină transparența site-ului:
  - actualizarea în permanență a informației;

- transmiterea eficientă a informației;
- menținerea căilor de acces;

- 2) să respecte politica de confidențialitate:
  - confidențialitatea datelor utilizatorului;

- 3) să ofere accesibilitate:
  - accesarea fără restricții a site-ului tuturor paginilor;
  - menținerea abilității de regăsire a informației;
  - dezvoltare profesională;

- 4) să monitorizeze Feedbackul:
  - sugestii, propuneri;
  - comentarii, notificări;
  - reclamații.

Biblioteca are continuitate pentru că e un flux de aspirații care sunt transformate în realitate, pentru că în fiecare zi cărțile de pe rafturi își așteaptă admiratorii, culeșătorii, entuziaștii, iar numărul celor fideli să fie mereu în creștere. O oportunitate de promovare a propriei imagini ne este oferită acum și de site-ul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, care permite și o comunicare mai activă cu utilizatorii, contribuind la îmbunătățirea activității bibliotecii, transformând caracterul informativ al bibliotecii în unul dinamic, orientat către utilizator. Suntem convinși că relația noastră va fi într-adevăr minunată dacă noi vom oferi servicii și produse care funcționează întotdeauna foarte bine, iar utilizatorii ne vor oferi feedback constructiv.

ARHIPELAGUL BIBLIOTECILOR JAPONEZE (II)

Taro MIURA,
profesor asistent, Universitatea Meiji,
președintele Comitetului Relații internaționale al Asociației Bibliotecilor Japoneze

Abstract

L'histoire des bibliothèques au Japon diffère sensiblement de celles du vieux continent. Appuyé par une loi, le développement du réseau des bibliothèques publiques a

épousé les vicissitudes de l'Histoire du Japon moderne, de son essor à la sortie de la guerre aux difficultés d'une triple crise économique, démographique et maintenant écologique. Le développement technologique provoque

des changements rapides dans la plupart de bibliothèques japonaises: nationale, universitaires, scolaires, spécialisées et publiques. Le rôle de l'Association japonaise des bibliothèques, l'une des plus ancienne associations professionnelles au monde dans ce procès est évident.

Mots clés: *bibliothèque publique, Japon, bibliothéconomie, développement TIC, bibliothèque universitaire, bibliothèque scolaire, bibliothèque spécialisée, Association japonaise des bibliothèques.*

* * *

Biblioteca Națională Parlamentară

Biblioteca Națională a Dietei [Parlamentară] (BND – National Diet Library), fondată în 1948, este unica bibliotecă națională din Japonia. Misiunea ei este de a ajuta membrii Parlamentului să-și exercite funcțiile de deputați aleși. Biblioteca furnizează servicii de bibliotecă filialelor executive și judiciare ale guvernului și publicului larg. Ea oferă sesiuni de formare și diverse tipuri de asistență altor biblioteci din țară, asigură Depozitul Legal japonez și coordonează *Bibliografia Națională a Japoniei*. Ea este Centrul Național ISSN al Japoniei din 1976 și din 1989 este Centrul Regional pentru Asia al IFLA-Pac (Comisia prezervare și conservare).

Biblioteca furnizează servicii online și offline prin intermediul PEB și al internetului. Din 2002 a început crearea bibliotecii digitale și din 2010 colectează datele referitor la publicațiile electronice produse de instituțiile publice și guvernamentale din Japonia. Biblioteca este preocupată și de digitizarea conținuturilor cu scop de conservare a documentelor.

Legea privind dreptul de autor, revizuită, permite Bibliotecii Naționale să digitalizeze documente fără autorizarea deținătorilor dreptului de autor.

Bibliotecile universitare

În 2009, în Japonia erau 773 de universități, care propuneau un ciclu de patru ani de studiu (*Daigaku*). 86 universități sînt atașate de universitățile naționale, 92 sînt publice, iar 595 – private. În ele studiază circa 2,8 milioane de studenți. La sistemul de învățămînt superior se adaugă 406 de instituții cu un curs de studiu de doi ani (*Tanki Daigaku* sau *Tandai*), avînd 160 000 de studenți. Numărul total de biblioteci universitare este de 1396, unde lucrează 10 959 de bibliotecari, dintre care 5223 pe o normă întregă.

În Japonia nu există certificare pentru bibliotecarii universitari, dar 60% dintre ei au certificatul *shisho*. Colecțiile bibliotecilor universitare includ 298 milioane de cărți și 4,1 milioane de ediții periodice. Bugetul pentru achiziții este de 68 miliarde de yeni (666 milioane de euro), ceea ce constituie 1% din bugetul total al instituțiilor.

În majoritatea bibliotecilor universitare, datele bibliografice și datele locale referitor la colecții sînt acumulate în baza de date NII (Național Institute of Informatics), numită *Nacsis-Cat*. NII girează și sistemul de furnizare a documentelor și împrumutul interbibliotecar din rețeaua de biblioteci Nacsis-III. 90% de biblioteci universitare au un catalog public online și cele mai importante dintre ele oferă acces la colecția de cărți rare. Bibliotecile universitare oferă acces deschis la mai mult de 100 de repozitorii instituționale, care permit consultarea articolelor din reviste științifice, rapoartelor din proiecte de cercetare, a documentației cu caracter pedagogic etc.

Legea privind crearea universităților datează cu 2003: de atunci ansamblul de universități din țară este regrupat conform unui statut corporativ și se presupune ca universitățile să dezvolte misiunea de cercetare și de studiu, bazîndu-se pe autonomie și independența în gestiune. Toți

colaboratorii lor, inclusiv bibliotecarii, au pierdut statutul de funcționari de stat și în acest context a apărut ideea managementului privat.

Începând cu 1990, creșterea permanentă a prețurilor la revistele științifice a constrâns bibliotecile să întrerupă abonarea la ele. Unele biblioteci s-au grupat în consorții și negociază contractele de acces la versiunea electronică a revistelor cu editori comerciali. Din 2002 Asociația Națională a universităților a deschis acces la mai mult de 2600 de reviste electronice, încheind contracte cu editori străini. Numeroase biblioteci universitare sînt deschise pînă seara tîrziu, și în timpul vacanței, pentru a permite studenților avansați și cercetătorilor să le viziteze în aceste perioade, răspunzînd în așa mod necesităților societății în instruire pe parcursul vieții.

Biblioteci școlare

În 2009 în Japonia erau 22 000 de școli elementare, 10 000 de colegii, 5000 de licee, 42 școli intermediare între colegiu și liceu, 1030 de școli speciale, practic toate dotate cu o bibliotecă școlară.

Legea bibliotecilor școlare din 1953 stipulează că în instituțiile de învățămînt trebuie să funcționeze o bibliotecă și un bibliotecar profesor (*shisho-kyoyu*). Conform legislației subsidiare privind bibliotecile școlare, care este în vigoare de 44 de ani, nu toate școlile puteau angaja *shisho-kyoyu*. În consecință, activitatea bibliotecarului școlar nu avea o bază legală clară. În anii '90 mai multe persoane au fost interesate să îmbunătățească situația bibliotecilor școlare. Conștientizarea importanței promovării lecturii în mediul copiilor, centralizarea educației în jurul copiilor, dezvoltarea culturii informației – iată cîteva aspecte care au generat schimbări.

Amendamentul la legea privind bibliotecile școlare din 1997 a fost reușit, pentru că a stabilit ca în toate școlile să fie cîte

un bibliotecar profesor, care nu este privat de cursuri. Este important de menționat că documentul se referea și la bugetizarea măsurilor, ce vizează ameliorarea localurilor și îmbunătățirea colecțiilor bibliotecilor școlare în perioada 1999-2000.

În 2007, pentru o perioadă de cinci ani, guvernul japonez alocă 10 miliarde de yeni (98 milioane de euro) guvernelor locale pentru ameliorarea colecției bibliotecilor școlare. În 2008, pentru aceleași cheltuieli, a fost distribuită suma de 20 miliarde de yeni (196 milioane euro).

Biblioteci specializate

Bibliotecile specializate diferă de alte biblioteci pentru că furnizează numai resurse sau servicii unice. Ele aparțin diverselor organizații. Conform unui chestionar, efectuat în 2009 de JSLA (Japan Special Libraries Association), lista, publicată în *Repertoriul bibliotecilor specializate din Japonia 2009*, include 1761 de instituții, printre care serviciile guvernamentale, autoritățile locale, instituțiile private, întreprinderi, universități, muzee, arhive etc.

JSLA este una din principalele asociații, din numărul celor atașate la bibliotecile specializate, cu cel mai mare număr de membri. Ea propune diverse activități, organizează seminare, publică revista *Biblioteci specializate*, precum și *Mail Magazine Sentokyo*, gestionează propriul blog și inițiază sondaje referitoare la activitatea bibliotecilor specializate cu scopul identificării căilor de dezvoltare a lor și a personalului. JSLA colaborează la nivel internațional cu SLA (Special Libraries Association, SUA) și cu alte biblioteci specializate din Asia.

(După: *Bibliothèque*. 2012, nr. 61, p. 12-14)